

7/2442
(G.K.83)

7/2443
(G.K.83)

T.C.
KALKINMA BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Dairesi Başkanlığı

1 MART 2012

Sayı : B.22.0.SGD.0.00.00.00-610.00/879
Konu : Soru Önergesi

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA
(Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı)

İlgi: 12/01/2012 tarihli ve A.01.0.GNS.0.10.00.00-41292 sayılı yazınız.

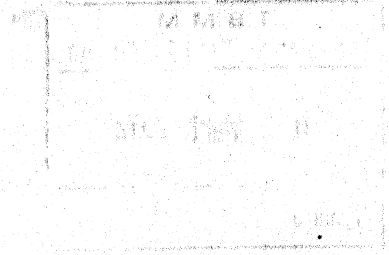
İlgi yazı ekinde yer alan soru önergelerinin Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 99' uncu maddesi gereğince 15 gün içinde cevaplandırılması istenilmektedir.

Hatay Milletvekili Sayın Mehmet Ali EDİBOĞLU'nun ve İstanbul Milletvekili Sayın Durmuşali TORLAK'ın soru önergelerine ilişkin cevaplar Ekte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Cevdet YILMAZ
Bakan

EK :
1-Soru Önergeleri Cevapları (152
sayfa)

Adres: Necatibey Cad. No:108-06100 Yücetepe-ANKARA

Telefon: +90 (312) 294 50 00 - 294 50 95 - 294 50 97

Faks: +90 (312) 294 69 77

Elektronik Ağ: <http://www.kalkinma.gov.tr>

e-Posta : atuncer@dpt.gov.tr

5070 sayılı Elektronik İmza Kanunu'na uygun olarak Güvenli Elektronik İmza ile üretilmiştir.

Evrak teyidi <https://dpteb.dpt.gov.tr/Sorgu> adresinden F05E-19R6-8VA6 kodu ile yapılabilir.

E.K:

7-2442
(9k.83)

Hatay Milletvekili Sayın Mehmet Ali EDİBOĞLU'nun (7/2442) Esas Numaralı Yazılı Soru Önergesinde Yer Alan Sorular Ve Cevapları

SORULAR:

Hatay diğer iller ile kıyaslandığında, birçok değişken (GSMH'ya katkı, ihracat, ithalat, vergi vb.) itibariyle Türkiye'de birçok ilden yüksek değerlere sahipken, kamu yatırımlarında hak ettiği yeri alamadığı istatistiki verilerden anlaşılmaktadır. Daha vahim manzara ise; toplam yatırım miktarının o kentin nüfusuna bölünmesiyle elde edilen kişi başı yatırım miktarlarına bakılınca ortaya çıkmaktadır. Hatay nüfus bakımından 13 üncü sırada yer alırken, kişi başı kamu yatırımdan faydalanan iller sıralamasında Hatay 51 inci sırada yer almaktadır. Bu sonuca göre, ne acıdır ki merkezi devletin yatırım olanaklarından Hatay ili faydalanmamaktadır.

Bu kapsamda;

- 1- Hatay'ın merkezi devletin kamu yatırımları sıralamasında 81 il arasında 51 inci sırada yer almasını nasıl değerlendiriyorsunuz?
- 2- Hatay iline 2012 yılı yatırım programında aktarılacak ödenek miktarıyla mevcut istihdamın da korunamayarak işsizlik seviyesinin daha yüksek seviyelere ulaşacağını düşünüyor musunuz?

CEVAPLAR:

1) Yıllık Yatırım Programları; Uzun Vadeli Strateji, Kalkınma Planları, Yıllık Programlar ve kamu yatırım önceliklerinin belirlendiği Yüksek Planlama Kurulu Kararlarında yer alan öncelikler çerçevesinde Kalkınma Bakanlığı tarafından hazırlanan yatırım programı hazırlama esasları genelgelerinde belirtilen sektörel, bölgesel ve proje bazındaki öncelikler doğrultusunda ve kuruluşlardan gelen proje teklifleri dikkate alınarak hazırlanmaktadır. Kamu kaynaklarından finanse edilecek kamu yatırım projelerini kapsayan Yatırım Programındaki ödenek tahsisleri il bazında değil kuruluş ve proje bazında yapılmaktadır. Bununla beraber, Yatırım Programları hazırlanırken sektörel ve proje bazındaki öncelikler yanında; kalkınmada öncelikli illerde, doğal afet yaşanan illerde ve bölgesel gelişme planları kapsamında yer alan illerde yer alan projeler göz önünde bulundurulmaktadır.

Kamu yatırımı denildiğinde, genel ve özel bütçeli kuruluşların, döner sermayeli kuruluşların, sosyal güvenlik kuruluşlarının, kamu iktisadi teşebbüslerinin, fonların, İller Bankasının ve özelleştirme kapsamına alınan kuruluşların yaptığı yatırımlar yanında belediye yatırımları da anlaşılmaktadır. Bu sayılanlardan belediyeler hariç diğer kuruluşların projeleri, Kalkınma Bakanlığınca onaylanır ve Yılı Yatırım Programlarında yayımlanır. **Belediye yatırımlarından yalnızca dış proje kredisi kullanan projeler, toplama dahil edilmeden bilgi amacıyla Yılı Yatırım Programlarında yer alır.**

Yılı Yatırım Programının yayımlanmasının ardından, Kalkınma Bakanlığı koordinatörlüğünde tüm kamu kuruluşlarının yatırımlarının (özellikle toplu veya toplulaştırılmış projeler için) il bazında dağılımı, mümkün olabildiği ölçüde tespit edilmektedir. İl bazında dağılımda, Yatırım Programında toplama dahil edilmeyen mahalli idarelerin dış kredili projeleri gibi projeler toplama dahil edilmektedir. Bu nedenle örneğin 2011 Yılı Yatırım Programında kamu yatırımlarının toplamı 31,3 milyar TL iken, Yatırım

E K:

Programında toplama dahil edilmeyen projelerin de hesaba katılmasıyla Yatırımların İllere Göre Dağılımı kitabında toplam kamu yatırım tutarı 36,4 milyar TL olmuştur.

Kalkınma Bakanlığı tarafından Yatırım Programında yer alan projelerden il bazında tasnif edilebilenler belirlenerek “Kamu Yatırımların İllere Göre Dağılımı” adıyla yayımlanmaktadır. Ancak; bazı kamu yatırım projelerinin niteliği gereği (örneğin birkaç ili birden ilgilendiren karayolu, demiryolu, enerji, doğalgaz, petrol iletim hattı projeleri gibi) birden fazla ilimizde yer alması, benzer nitelikli işlerin bir proje altında toplulaştırılması, bazı projelerin yerinin birden fazla il veya “muhtelif” olarak belirtilmesi gibi sebeplerle; kamu yatırım ödeneklerinin yaklaşık yarısının il bazında tasnifi yapılamamakta, bu yatırımlar “muhtelif iller” kapsamında gösterilmektedir. Muhtelif iller kapsamındaki yatırımların ne kadarının hangi ilimizle ilgili olduğunu belirlemekte zorluklar bulunmakta, bu nedenle bu yatırımlar il bazındaki rakamlara dahil edilmemektedir. Dolayısıyla il bazında belirtilen yatırımlar illerin bütün yatırımlarını kapsamamaktadır. Değerlendirme yapılırken, illerin muhtelif iller kapsamındaki yatırımlardan da pay alabileceği göz önünde bulundurulmalıdır. Örneğin; 2011 Yılı Yatırım Programında yer alan Limanların Alt-Üst Yapı Tesisleri ve Ekipman Temini Projesinin ili İstanbul, İzmir, Kocaeli ve Hatay olmasından ötürü Proje için tahsis edilen 81 milyon TL’lik ödenek Yatırım Programında Hatay ili yatırım toplamına dahil olmamakta, muhtelif iller kapsamında değerlendirilmektedir.

Ayrıca, bazı kamu projelerinin bir il sınırında yer alsa bile faydalarının diğer illere yayılan bir nitelikte olduğu görülmektedir. Herhangi bir ilde büyük bir proje yürütülmesi, büyük ölçüde bu ilin doğal imkan ve şartları ile ilgilidir. Yapılacak değerlendirmelerde bu hususlar da göz önüne alınmalıdır. Örnek vermek gerekirse; Artvin ilinde Çoruh Nehri üzerinde inşaatı devam eden baraj projeleri Artvin ili kamu yatırımlarını artırmaktadır. Fakat bu yatırımlar sadece Artvin iline değil tüm ülkeye fayda sağlamaktadır. Yine başkent olması nedeniyle Ankara ilinde Bakanlıkların, Genel Müdürlüklerin ve birçok kurumun merkezi bulunmaktadır. Bu nedenle bu kurumların makina-teçhizat, bina ve bakım-onarım gibi projeleri Ankara ilinde görünmektedir. Oysa bu yatırımlar tüm ülkeyi ilgilendiren nitelikte yatırımlardır.

Sonuç olarak, diğer illerde olduğu gibi Hatay ilinde de toplumumuzun tüm kesimlerinin ekonomik ve sosyal altyapı ihtiyaçları imkanlar ölçüsünde karşılanmaya çalışılmaktadır.

2) Ülkemizde il düzeyinde işgücü piyasasına ilişkin göstergeler (işsizlik oranı, istihdam oranı ve işgücüne katılma oranı) 2009 yılından itibaren Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) tarafından yıllık olarak yayınlanmaktadır. Hanehalkı İşgücü Anketi’ne (HİA) ilişkin verilerin oluşturulmasında kullanılan örneklem hacmi, il düzeyi için örnekleme dayalı araştırmalar yoluyla bilgi derlenmesinde yeterli olmadığından, söz konusu göstergeler TÜİK tarafından %95 güven aralığında tahmin edilmektedir. Bu nedenle, il düzeyinde üretilmiş olan işgücüne katılım, istihdam ve işsizlik oranlarına yönelik değerlendirme yapılırken, bu oranların dolaylı olarak elde edildiği göz önünde bulundurulmalı; veriler değişim katsayısı, güven aralıkları ve istatistiksel anlamlılık düzeyleri dikkate alınarak kullanılmalıdır.

	2008	2009	2010
İşsizlik Oranı (%)	17,7	19	13,9
İşgücüne Katılım Oranı (%)	44,6	46,6	50
İstihdam Oranı (%)	36,7	37,8	43

E K:

Bu çerçevede, Hatay ili için TÜİK tarafından yıllık olarak tahmin edilen işsizlik, istihdam ve işgücüne katılma oranları yukarıdaki tabloda verilmektedir. 2008, 2009 ve 2010 yıllarında Hatay ilinde işsizlik oranı sırasıyla yüzde 17,7, yüzde 19 ve yüzde 13,9'dur. Ayrıca, 2008 yılında yüzde 44,6 olan işgücüne katılma oranı, 2009 yılında yüzde 46,6'ya yükselmiştir. Söz konusu oran 2010 yılında yüzde 50'ye ulaşmıştır. Hatay ilinde istihdam oranı ise 2008 yılında yüzde 36,7, 2009 yılında yüzde 37,8 ve 2010 yılında yüzde 43 olarak gerçekleşmiştir.

Bu doğrultuda değerlendirildiğinde, Hatay'da özellikle istihdam oranında önemli bir artış yaşandığı görülmektedir. Nitekim, küresel krizin olumsuz etkilerine rağmen 2009 yılında istihdam oranında 1,1 puanlık bir artış gözlenmiştir. Bununla birlikte, Türkiye İş Kurumu (İŞKUR) tarafından işe yerleştirilen kişi sayısı 2010 yılında bir önceki yıla göre yüzde 123,3 oranında artarak 726 kişiden 1.621 kişiye yükselmiştir. Ayrıca, Hatay'da 2010 yılında işsizlik oranının kriz öncesindeki seviyenin de altına inmesi dikkati çeken bir husustur. Bu durum, istihdamı artırmaya ve işsizliği azaltmaya yönelik başta aktif işgücü programları olmak üzere bölgeye yapılan yatırımların istihdamı artırmada etkili olduğunu ortaya koymaktadır.